

บัญชาการจักษุวิชาพื้นฐานการศึกษาคามหลักสูตรสภาการปกครอง

พุทธศักราช 2519 และ 2524

นางสาวรมติ วัฒนบรรยงก์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารพัดศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

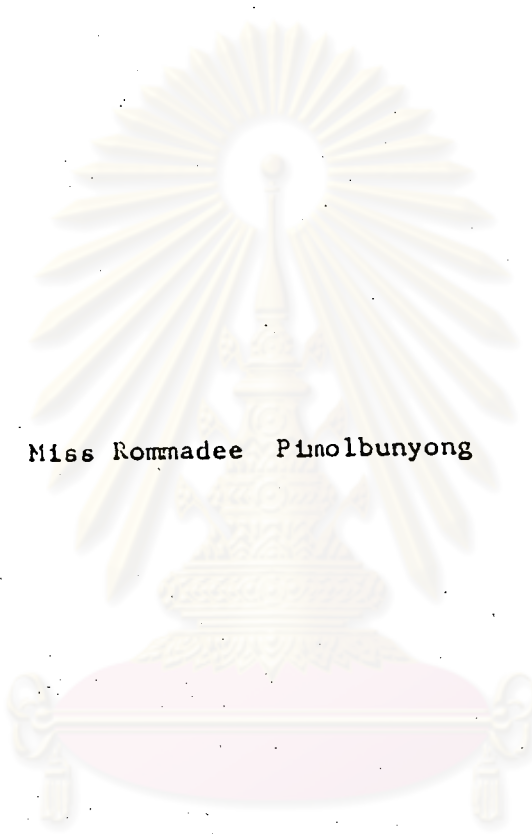
พ.ศ. 2528

ISBN 974-566-108-2

010950

i 17079378

PROBLEMS IN ORGANIZING FOUNDATIONS OF
EDUCATION COURSES IN THE TEACHER
EDUCATION COUNCIL CURRICULUM
B.E. 2519 AND 2524

Miss Romnadee Pinolbunyong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Foundations of Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาตามหลักสูตรสภาการศึกษาภาคการศึกษาปีที่ ๒๕๑๙ และ ๒๕๒๔

ชื่อนิสิต

นางสาวรมณี วัฒนบรรจง

ภาควิชา

สารพัดศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รัชพลเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.สุประทีป ภูวนาค)

คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประภาศรี สีหอำไพ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. จุฬพล พูลภัทรชีวิน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รัชพลเมือง)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาตามหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู
พุทธศักราช 2519 และ 2524

ชื่อนิสิต นางสาวรมณี พิมพ์บรรยงก์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รัชพลเมือง

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัญหาการจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาในด้านที่เกี่ยวกับความมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา การบริหารและบุคลากร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การวิจัยค้นคว้า และการแต่งตำราเกี่ยวกับการจัดวิชาพื้นฐานการศึกษา (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ตามหลักสูตร พุทธศักราช 2524 (3) เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มผู้จัดวิชาพื้นฐานการศึกษา คือ ผู้บริหารและอาจารย์กับกลุ่มผู้เรียน ได้แก่ นักศึกษา (4) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับความเหมาะสมของวิชาพื้นฐานการศึกษา หลักสูตรสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 กับหลักสูตร 2524

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัยครู อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานการศึกษาในวิทยาลัยครู และนักศึกษาวินิจฉัยครูระดับปริญญาตรี (คบ. 4 ปี) ที่กำลังศึกษาในปีที่ 1-4 จำนวนทั้งหมด 580 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ตามเกี่ยวกับสถานะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาตามหลักสูตร พุทธศักราช 2524 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นให้นักศึกษานั้นใช้ เฉพาะตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เท่านั้น ส่วนการสัมภาษณ์ใช้คำถามจากแบบสอบถามในแต่ละตอนเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารวิทยาลัยครู อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานการศึกษา และนักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่า ปัญหาการจัดวิชาพื้นฐานการศึกษามีดังนี้

ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีปัญหากระทบปานกลางด้านความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมายของหลักสูตรกับปัญหาการศึกษาปัจจุบัน

ด้านเนื้อหาวิชา ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีปัญหากระทบน้อย ด้านความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ด้านการบริหารและบุคลากร ผู้บริหาร และอาจารย์ มีความเห็นสอดคล้องกันว่าไม่มีปัญหา ส่วนนักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่ามีปัญหากระทบปานกลางทุกด้าน

ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันว่าไม่มีปัญหากระทบปานกลาง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านวัดผลและการประเมินผล ผู้บริหาร และอาจารย์ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีปัญหากระทบปานกลางด้านการให้อาจารย์ผู้สอนทำข้อทดสอบแบบมาตรฐานและร่วมกันวิเคราะห์ข้อสอบ

ด้านการวิจัยและค้นคว้า ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีปัญหากระทบปานกลางด้านการเลือกหัวข้อวิจัย ขาดเอกสารประกอบการค้นคว้าและขาดงบประมาณ

ด้านการแต่งตำรา ผู้บริหารและอาจารย์ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีปัญหากระทบปานกลางในท่านเวลาที่ให้แต่งตำราวิชาการแปล

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยครู อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานการศึกษา ที่มีต่อปัญหาการจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องปัญหาด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร และการแต่งตำรา ส่วนปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา การบริหารและบุคลากร การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การวิจัยและการค้นคว้า ทั้ง 2 กลุ่มนี้ความเห็นไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้วิจัยพื้นฐานการศึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการวิจัยพื้นฐานการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยครูกับอาจารย์ผู้สอน เกี่ยวกับความเหมาะสมของวิชาพื้นฐานการศึกษาจากหลักสูตรพุทธศักราช 2519 และ 2524 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หลักสูตรพุทธศักราช 2524 เหมาะสมกว่าหลักสูตรพุทธศักราช 2519 และมีความเห็นว่าหลักสูตรพุทธศักราช 2524 ควรได้รับการปรับปรุง

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Problems in Organizing Foundations of
Education Courses in The Teacher Education
Council Curriculum B.E. 2519 and 2524

Name Miss Romadee Pimolbunyong

Thesis Advisor Assistant Professor Chanita Rukspolmuang,
Ph.D.

Department Foundations of Education

Academic Year 1985

ABSTRACT

Purposes of the Study :

The purposes of this research were (1) to study the problems in organizing Foundations of Education courses concerning the objectives and content of the curriculum, administration and personnel, instruction, measurement and evaluation, research, and text; (2) to compare the opinions of the administrators, teachers, and students concerning the Foundations of Education courses in the Teacher Education Council Curriculum B.E. 2524; (3) to compare the opinions between the organizers of the courses, which were the administrators and teachers, and the students; (4) to study the opinions of the administrators and teachers concerning the suitability of the Foundations of Education courses in the Teacher Education Council Curriculum B.E. 2519 and 2524.

Procedure :

The samples of this research, selected by multi-stage random sampling method, composed of 80 administrators, 100 teachers from teacher colleges and 400 undergraduate students.

The research instruments were researcher-constructed questionnaire and interview. The questionnaire was divided into 3 parts. The first part consisted of items on personal data. The second part composed of problems on the organization of Foundations of Education courses in the Teacher Education Council Curriculum B.E. 2524. The third part composed of open-ended items for the suggestions and guidelines for problem-solving.

The collected data were then analyzed by means of percentage, means, standard deviation and t-test.

Research Findings:

1. The opinions of administrators, teachers, and students concerning problems in organizing Foundations of Education courses were as follows:

Curriculum objectives

The administrators, teachers, and students agreed that the problems were that the curriculum objectives were not relevant to the existed educational problems. This problem was ranked at the average level.

Content

The administrators, teachers, and students agreed that there were problems concerning consistency between Foundations of Education courses and the curriculum objectives. These problems were ranked at the low level.

Administration and personnel

The administrators and teachers agreed that there were no problems in administration and personnel, but the students thought that there were some problems. These problems were ranked at the average level.

Instruction

The administrators, teachers, and students agreed that there were some problems in organizing teaching and learning activities. These problems were ranked at the average level.

Evaluation and Measurement

The administrators and teachers agreed that there were problems in developing the standardized test and in analyzing the test. These problems were ranked at the average level.

Research

The administrators and teachers agreed that there were some problems in the selection of research topics and that there were insufficient document and budget. These problems were ranked at the average level.

Text

The administrators and teachers agreed that time for writing text and translation was the problem. This problem was ranked at the average level.

2. The comparison of opinions between the administrators and teachers concerning the problem of organizing the Foundations of Education courses showed that there were statistically significant differences, at the .05 level, in their opinions on problems concerning the curriculum objectives and text-writing. However, the opinions of these two groups were not significantly different on problems concerning the content, administration and personnel, instruction, evaluation and measurement, and research.

3. The comparison of opinions between the organizers of the courses and the students showed that their opinions on the problems of organizing the Foundations of Education courses were significantly different, at the .001 level, in every aspects.

4. Most of the administrators and teachers agreed that the Teacher Education Council Curriculum B.E. 2524 was more suitable than and that of B.E. 2519, and that the Teacher Education Council Curriculum B.E. 2524 should be revised.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ชนิตา รัชพลเมือง อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัยที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อ
บกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน เป็นอย่างดีเสมอมารวมทั้ง ศาสตราจารย์
คุณดวงเคือน พิศาลบุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา ทุงศสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์
ดร.วารินทร์ วงศ์หาญเชาวน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทิพรพรรณ มุทขัยอิน อาจารย์ยุพา ส่งศิริ
และ ดร.ชัชชัย ชัยจิรฉายากุล ที่ได้กรุณาตรวจสอบและเสนอแนะแนวทางการศึกษาวิจัย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากนิสิตปริญญาโท ภาควิชาสารพัดศึกษารุ่น 1 และรุ่น 2 ตลอดจนอาจารย์ภาควิชาพื้นฐาน
การศึกษาจากวิทยาลัยครูทั้ง 20 แห่ง และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ให้ทุน
สนับสนุนในการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณทุกท่านที่ได้กล่าวมาทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
คุณสุภาวดี พิมลบรรยงก์ ที่ได้ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจมาโดยตลอดไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

รมดี พิมลบรรยงก์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ท
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	14
ขอบเขตของการวิจัย	15
วิธีดำเนินการวิจัย	15
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	17
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	18
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
ความหมายและขอบข่ายของวิชาพื้นฐานการศึกษา	19
ความเป็นมาของวิชาพื้นฐานการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ	45
การเรียนการสอนวิชาพื้นฐานการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ	54
ปัญหาของการจัดวิชาพื้นฐานการศึกษา	74
งานวิจัยเกี่ยวกับวิชาพื้นฐานการศึกษา	76
3 วิธีดำเนินงานวิจัย	82
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	82
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	86
การเก็บรวบรวมข้อมูล	88
การวิเคราะห์ข้อมูล	90

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	147
สรุปผลการวิจัย	149
อภิปรายผล	153
ข้อเสนอแนะ	166
บรรณานุกรม	171
ภาคผนวก	182
ประวัติผู้เขียน	202

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	รายชื่อโปรแกรมการฝึกหัดครูบางโปรแกรมในประเทศ	4
2	จำนวนผู้บริหารวิทยาลัยครู อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานการศึกษาและ นักศึกษาระดับปริญญาตรี (ค.บ. 4 ปี) ที่ใช้เป็นตัวอย่างประชากร	83
3	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	89
4	สถานภาพของผู้บริหารวิทยาลัยครู และอาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานการศึกษา	92
5	สถานภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ค.บ. 4 ปี)	95
6	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การจัดการศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร ปี 2524	98
7	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	100
8	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศึกษา 111	102
9	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศึกษา 211	103
10	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของ การจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศึกษา 281	105
11	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของ การจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศึกษา 312	107
12	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารและบุคลากร	109
13	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหา การจัดวิชาพื้นฐานการศึกษาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน	110

ตารางที่

หน้า

14	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดวิชาพื้นฐาน การศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล	114
15	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดวิชาพื้นฐาน การศึกษาเกี่ยวกับการวิจัย ค้นคว้า	115
16	ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการจัดวิชาพื้นฐาน การศึกษาที่เกี่ยวกับการแต่งตำรา	116
17	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2524	117
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ เนื้อหา วิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	119
19	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ เนื้อหา วิชาศึกษา 111	120
20	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ เนื้อหา วิชาศึกษา 211	121
21	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ เนื้อหา วิชาศึกษา 281	122
22	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ เนื้อหา วิชาศึกษา 312	123
23	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ การบริหารบุคลากร	124
24	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ การเรียนการสอน	125
25	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับ การวัดผลและการประเมินผล	127

26	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการวิจัย คนคว่า	128
27	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการแต่งตำรา	129
28	เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้จัดวิชาพื้นฐานการศึกษากับนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร	130
29	เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้จัดวิชาพื้นฐานการศึกษากับนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	132
30	เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้จัดวิชาพื้นฐานการศึกษากับนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศึกษา 111	134
31	เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้จัดวิชาพื้นฐานการศึกษากับนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศึกษา 211	135
32	เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้จัดวิชาพื้นฐานการศึกษากับนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศึกษา 281	136
33	เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้จัดวิชาพื้นฐานการศึกษากับนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาศึกษา 312	138
34	เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้จัดวิชาพื้นฐานการศึกษากับนักศึกษาเกี่ยวกับการบริหารและบุคลากร	139
35	เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มผู้จัดวิชาพื้นฐานการศึกษากับนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน	140
36	ความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ที่มีความต้องการและข้อเสนอแนะ	143
37	ความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ที่มีความต้องการปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ. 2524	144